

Rückblick – Ausblick
Bilans – perspektywy

Seit Beginn der 1990er Jahre wird im Naturraum Unteres Odertal die bilaterale Zusammenarbeit gepflegt. Durch Engagement im Ehrenamt initiiert, wurde sie später von den neu geschaffenen Verwaltungen der Schutzgebiete aufgegriffen und intensiviert. Durch kontinuierlichen Meinungs- und Informationsaustausch, Zusammenarbeit in Gremien sowie gemeinsame Aktionen im praktischen Naturschutz, in der Umweltbildung und in der regionalen Tourismusentwicklung entstand so eine stabile Basis für eine vertrauensvolle Zusammenarbeit. Heute ist die grenzüberschreitende Kooperation Normalität.

Das aktuelle Vorhaben knüpft an das EU-Interreg-IV A-Projekt „Harmonisierung und Optimierung des Managements von NATURA 2000 Gebieten im grenzüberschreitenden Naturraum Unteres Odertal“ an, das in den Jahren 2011 bis 2014 die Rahmenbedingungen für eine nachhaltige Entwicklung durch die Aktivierung naturtouristischer Potenziale schuf.

Das neue Projekt baut auch auf diesen Ergebnissen auf und hat besonders die Bewahrung von Biodiversität im Großschutzgebiet zum Ziel sowie eine damit verbundene Öffentlichkeitsarbeit für die Sensibilisierung des Themas bei der örtlichen Bevölkerung wie auch den Besuchern des Unteren Odertals beidseits des Flusses.

Neben dem Projekt „Natur ohne Grenzen im Einzigartigen Unteren Odertal“ arbeiten die beteiligten Partner eng im Rahmen weiterer Vorhaben zusammen. Aktuell setzen sie sich bei einem zweiten EU-Interreg-V A-Projekt gemeinsam für „Nachhaltigen Wassertourismus im einzigartigen Unteren Odertal“ ein und planen weitere Aktivitäten für die Zukunft.

Od początku lat 90. XX w. w obszarze przyrodniczym Doliny Dolnej Odry pielęgnuje się dwustronną współpracę. Zainicjowano ją dzięki zaangażowaniu w ramach wolontariatu. Potem podjęły i zintensyfikowały ją nowo utworzone administracje obszarów chronionych. Dzięki stałej wymianie poglądów i informacji, współpracy w gremiach oraz wspólnym działaniom w zakresie praktycznej ochrony przyrody, edukacji przyrodniczej i regionalnego rozwoju turystyki powstała stabilna podstawa współpracy opartej na zaufaniu. Dziś transgraniczna współpraca to coś normalnego.

Obecne przedsięwzięcie nawiązuje do projektu Interreg IV A „Harmonizacja i optymalizacja zarządzania siedliskami i ostojami NATURA 2000 w transgranicznym obszarze przyrodniczym Doliny Dolnej Odry“, który w latach 2011-2014 stworzył warunki ramowe dla zrównoważonego rozwoju dzięki aktywizacji potencjałów turystyki przyrodniczej.

Nowy projekt opiera się również na tych wynikach i ma w szczególności na celu zachowanie różnorodności biologicznej na wielkopowierzchniowym obszarze chronionym oraz związane z tym działania informacyjne w celu podniesienia świadomości na ten temat wśród miejscowej ludności, a także odwiedzających Dolinę Dolnej Odry po obu stronach rzeki.

Wspomniani partnerzy współpracują ze sobą ściśle nie tylko w ramach projektu „Zrównoważona turystyka wodna w unikalnej Dolinie Dolnej Odry“, lecz także przy innych przedsięwzięciach. Obecnie angażują się wspólnie w ramach drugiego projektu Interreg V A na rzecz utrzymania i rozwoju różnorodności biologicznej, planując kolejne działania na przyszłość.

Steckbrief zum INTERREG V A-Projekt INT 135
Krótka charakterystyka projektu INTERREG V A INT 135

„Natur ohne Grenzen im Einzigartigen Unteren Odertal“
„Przyroda bez granic w Unikalnej Dolinie Dolnej Odry“

Partner / partnerzy:

Das Projekt wird durch die Europäische Union aus Mitteln des Fonds für Regionale Entwicklung (EFRE) kofinanziert./Projekt dofinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR).

Prioritätsachse:	Natur und Kultur	Oś priorytetowa:	Przyroda i kultura
Zielsetzung:	gemeinsamer Erhalt und Entwicklung der Biodiversität	Stawiane cele:	Zwiększenie dostępności wspólnego dziedzictwa przyrody i kultury
Laufzeit:	2020 – 2022	Czas trwania projektu:	Lata 2019 – 2021
Projektgebiet:	Nationalpark Unteres Odertal Landschaftsschutzpark Cedylnia Landschaftsschutzpark Dolina Dolnej Odry	Obszar objęty realizacją projektu:	Miasto Schwedt nad Odrą Park Narodowy Dolina Dolnej Odry Cedyński Park Krajobrazowy Park Krajobrazowy Dolina Dolnej Odry
Finanzierung:	Gesamtbudget 1.314.433,80 € EFRE: 1.117.268,73 € (85%) Eigenmittel: 197.165,07 (15%)	Finansowanie:	Łączny budżet: 1.314.433,80 € EFRR: 1.117.268,73 € (85%) Środki własne: 197.165,07 (15%)

Kontakt/kontakt:

**Nationalpark Unteres Odertal /
Park Narodowy Doliny Dolnej Odry**

Heike Flemming / Claudia Normann
Park 2
D-16303 Schwedt/Oder OT Criewen
Tel.: 0049 (0) 3332/2677 – 200 oder -259
E-Mail:
heike.flemming@nlpvuo.brandenburg.de
claudia.normann@nlpvuo.brandenburg.de
www.nationalpark-unteres-odertal.eu

**Zespół Parków Krajobrazowych
Województwa Zachodniopomorskiego /
Verbund der Landschaftsschutzparks
der Wojewodschaft Westpommern**

Agata Suchta
ul. Starzyńskiego 3-4
PL-70-506 Szczecin
Tel.: 0048 (0) 91 48 17 128
E-Mail: asuchta@zpkwz.pl
www.zpkwz.pl

**Nadleśnictwo / Forstaufsichtsbehörde
Mieszkowice**

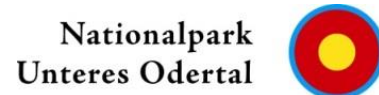
Olga Komorowska
ul. Moryńska 1, PL-74-505 Mieszkowice
Tel.: 0048 (0) 91 431 26 45
olga.komorowska@szczecin.lasy.gov.pl
www.szczecin.lasy.gov.pl/mieszkowice

Nadleśnictwo / Forstaufsichtsbehörde Chojna

Katarzyna Chwalińska
ul. Szczecińska 36, PL-74-500 Chojna
Tel.: 0048 (0) 91 414 10 77
katarzyna.chwalińska@chojna.szczecin.lasy.gov.pl
www.chojna.szczecin.lasy.gov.pl

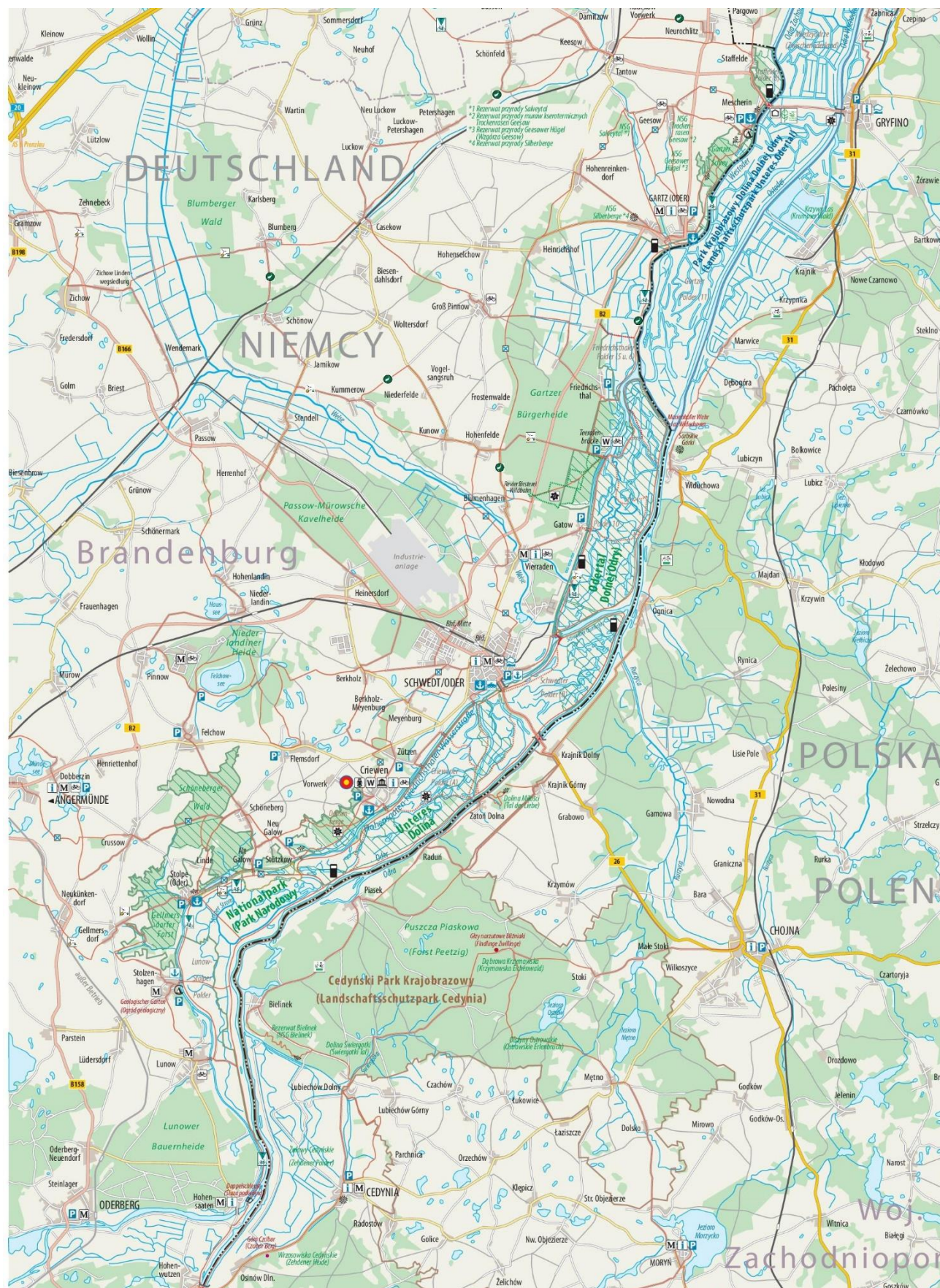
Das Projekt wird durch die Europäische Union aus Mitteln des Fonds für Regionale Entwicklung (EFRE) kofinanziert./Projekt dofinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR).

Projektgebiet Obszar projektu

Inhalte und Ziele Założenia i cele

Das gemeinsame deutsch-polnische Großschutzgebiet des Unteren Odertals ist ein sensibles Ökosystem, das der immer stärkeren Einwirkung des Menschen und des Klimawandels unterliegt. Unser Projekt realisiert daher bis zum Sommer 2022 zahlreiche grenzüberschreitende Maßnahmen zur Erhaltung und zur Verbesserung der Biodiversität im Odertal.

Die deutsch-polnischen Projektpartner widmen sich vielseitig dem aktiven Schutz verschiedener Arten und Habitate:

Im Projekt entstehen an festgelegten Stellen Nisthilfen für Greifvögel, die der menschlichen Einwirkung besonders ausgesetzt sind. In deren Bau und Monitoring werden Freiwillige involviert, die den Anfang des künftigen Netzes der „Naturschützer ohne Grenzen“ darstellen. Der Austausch, die Intensivierung und Verstetigung deutsch-polnischer Kontakte für Aktive im Ehrenamt wird durch den Aufbau einer entsprechenden Veranstaltungsreihe gefördert. Zukünftige gemeinsame deutsch-polnische Projekte zwischen Ehrenamt und den Schutzgebietsverwaltungen sind erklärtes Ziel.

Es werden seichte und weite Gewässer als Refugialgebiet für Wasser- und Watvögel geschaffen, die Standorte für Ruhe, Futter- und Brutstätten geschützter Vogelarten sind. In den Naturschutzgebieten Bielinek und Wrzosowiska Cedyńskie werden Schutzmaßnahmen zwecks Erhaltung und Entwicklung einmaliger und wertvoller Habitate sowie vieler Pflanzen- und Tierarten durchgeführt.

Die örtlichen Naturschutzgebiete werden gekennzeichnet und touristisch so erschlossen, dass keine menschliche Einwirkung auf die Habitatsentwicklung eintritt. Die verwaltenden deutsch-polnischen Institutionen für die Schutzgebiete im Odertal werden im Rahmen von Fach-Workshops Erfahrungen und praktische Beispiele von beiden Seiten der Oder zum Schutz der typischen Heide- und Trockenrasenlandschaftselemente austauschen.

Das wichtigste Element für Erhaltung und Verbesserung der Biodiversität ist der Mensch, dessen Bewusstsein für die Einmaligkeit des Odertal besonders sensibilisiert werden soll. Im Mittelpunkt steht hier eine mobile Modalausstellung "Menschen am Fluss", die Geschichte, Gegenwart und Zukunft der Menschen am Fluss thematisiert und die Identifizierung der Menschen mit der sie umgebenden Natur stärken soll und so Erhaltung und den Schutz der Natur stärkt. Auch aktive Umweltbildung insbesondere mit Kindern und Jugendlichen ist wesentlicher Bestandteil der entstehenden Ausstellung.

Die grenzüberschreitende und komplexe Betrachtung der Erhaltung und der Stärkung des Naturkapitals des Odertals macht das Projekt einmalig und innovativ.

Wspólny niemiecko-polski wielkopowierzchniowy obszar chroniony Doliny Dolnej Odry jest wrażliwym ekosystemem, który podlega coraz większym skutkom człowieka i zmianom klimatycznym. W ramach naszego projektu do roku 2022 r. zostaną wdrożone liczne działania transgraniczne na rzecz ochrony i poprawy różnorodności biologicznej w Dolinie Dolnej Odry.

Niemiecko-polscy partnerzy projektu zajmują się aktywną ochroną różnych gatunków i siedlisk:

W ramach projektu w wyznaczonych miejscach powstaną platformy lęgowe dla ptaków drapieżnych. Po stronie niemieckiej w ich budowę i monitoring będą zaangażowani wolontariusze, którzy stanowią początek przyszłej sieci "Ochrony Przyrody bez Granic". Wsparciem wymiany, intensyfikacji i utrwalania niemiecko-polskich kontaktów dla wolontariuszy będzie odpowiednia seria wydarzeń. Deklarowanym celem są przyszłe wspólne niemiecko-polskie projekty między wolontariatem a organami ochrony przyrody.

Utworzone zostaną płytkie i rozległe zbiorniki wodne jako miejsce odpoczynku, karmienia i wyprowadzenia lęgów dla chronionych gatunków ptactwa wodno-błotnego. W rezerwatach przyrody Bielinek i Wrzosowiska Cedyńskie prowadzone są działania ochronne w celu ochrony i rozwoju unikalnych i cennych siedlisk, a także wielu gatunków roślin i zwierząt.

Lokalne rezerваты przyrody będą oznakowane i udostępnione turystycznie w sposób, który zmniejszy antropopresję w tych siedliskach. Polskie i niemieckie instytucje zarządzające obszarami chronionymi w Dolinie Odry wymieniają się doświadczeniami i praktycznymi przykładami z obu stron Odry, celem ochrony siedlisk sucholubnych.

Najważniejszym elementem ochrony i poprawy różnorodności biologicznej jest człowiek, który powinien być świadomy unikalności Doliny Odry. Ważnym zadaniem będzie mobilna wystawa "Ludzie nad rzeką", która ma na celu przedstawienie historii, teraźniejszości i przyszłości ludzi żyjących wzdłuż rzeki oraz wzmocnienie identyfikacji ludzi z otaczającą przyrodą, a tym samym wzmocnienie zachowania i ochrony przyrody. Aktywna edukacja ekologiczna, zwłaszcza z dziećmi i młodzieżą, jest również częścią powstałej wystawy.

Transgraniczne i kompleksowe uwzględnienie zachowania i wzmocnienia naturalnej stolicy Doliny Odry sprawia, że projekt jest wyjątkowy i innowacyjny.

Einladung zur Veranstaltungsreihe im Projekt „Natur ohne Grenzen im Einzigartigen Unteren Odertal“

Zaproszenie na cykl wydarzeń w projekcie „Przyroda bez granic w Unikalnej Dolinie Dolnej Odry“

Thema Trockenrasenpflege

Voraussichtlicher Termin: 09.06.2021 ▶ ca. 9 – 15 Uhr
▶ kostenloses online-Webinar

„Maßnahmen zur Pflege des Lebensraumes Trockenrasen in Deutschland und Polen“

Trockenrasen ist ein typischer Lebensraumtyp im Schutzgebiet Unteres Odertal. In den fachpraktischen Vorträgen der Veranstaltung werden die verschiedenen Maßnahmen der Verantwortlichen Institutionen auf deutscher und polnischer Seite an Praxisbeispielen vorgestellt, z.B. das Flämmen, das im Nationalpark Unteres Odertal praktiziert wird.

Diese Veranstaltung ist Grundlage für die zweite Veranstaltung zu diesem Thema, die inhaltlich darauf aufbaut.

Voraussichtlicher Termin: 01.12.2021 ▶ ca. 9 – 16 Uhr
▶ kostenloses online-Webinar

„Anwendungspraxis und rechtliche Rahmenbedingungen der Trockenrasenpflege in Deutschland und Polen“

Aufbauend auf der ersten Veranstaltung werden praktische Durchführungen von Maßnahmen sowie deren Hintergründe und naturschutzfachliche Auswirkungen geschildert. Darüber hinaus wird auch detailliert über die rechtlichen Rahmenbedingungen für die Anwendung informiert.

Die Informationsveranstaltungen richten sich an deutsche und polnische Akteure im Naturschutz aus Haupt- und Ehrenamt, die Eigentümer, Nutzer oder Bewirtschafter von Trockenrasen- und Halbtrockenrasenflächen sind.

Thema Netzwerk Ehrenamt

Voraussichtlicher Termin: 29.09.2021 ▶ ca. 9 – 16 Uhr
▶ Veranstaltungsort wird noch bekannt gegeben

„Analyse des deutsch-polnischen ehrenamtlichen Naturschutzengagements im Unteren Odertal“

Ehrenamtliches Engagement ist wichtiger Bestandteil der Naturschutzarbeit des Unteren Odertals. In Referaten wird zunächst über die Strukturen und Aktivitäten des ehrenamtlichen und hauptamtlichen Naturschutzes auf beiden Seiten des unteren Odertals informiert. Ausgewählte Organisationen werden mit Ihrer Arbeit vorgestellt wie auch die Organisation und Aufgaben des hauptamtlichen Naturschutzes auf deutscher und polnischer Seite. Die Teilnehmer sollen die Möglichkeit des direkten Austausches erhalten und gemeinsam Ideen für ein gemeinsames deutsch-polnisches Netzwerk zusammentragen.

Die Veranstaltung richtet sich an ehren- und hauptamtliche Naturschutzakteure. Ziel der Veranstaltungen ist es eine Netzwerkinitiative für das Untere Odertal anzuregen sowie entsprechende Möglichkeiten und Ideen aufzuzeigen, wie z.B. der Gestaltung von s.g. Citizen-Science-Projekten, bei denen auch interessierte Laien aktiv zu wissenschaftlicher Naturschutzarbeit beitragen.

Voraussichtlicher Termin: 12.01.2022 ▶ ca. 9 – 16 Uhr
▶ Veranstaltungsort wird noch bekannt gegeben

„Workshop zur Initiierung eines Netzwerkes Ehrenamt im Unteren Odertal“

Der Termin richtet sich an die Teilnehmer der vorangegangenen Veranstaltungen. Zielstellung ist auch hier der direkte Austausch, die Formulierung und Vorstellung konkreter binationaler Projektideen sowie die Klärung von Voraussetzungen und Bedingungen für die erfolgreiche Zusammenarbeit als Netzwerkinitiative. - Dies soll den Auftakt zu künftigen regelmäßigen Netzwerktreffen bilden.

Thema: pielęgnacja muraw kserotermicznych

Przewidywany termin: 09.06.2021 ▶ ca. 9:00 - 15:00
▶ Bezpłatne webinarium online

„Działania pielęgnacyjne muraw kserotermicznych w Niemczech i Polsce”

Murawy kserotermiczne to jedno z charakterystycznych siedlisk w obszarze chronionym Dolina Dolnej Odry. Podczas wykładów praktycznych przedstawione zostaną przykłady różnych działań realizowanych przez odpowiedzialne instytucje po stronie niemieckiej i polskiej, np. wypalanie, które jest praktykowane w Parku Narodowym Doliny Dolnej Odry.

To wydarzenie jest wprowadzeniem do drugiego wydarzenia na ten temat.

Przewidywany termin: 01.12.2021 ▶ ca. 9:00 - 16:00
▶ Bezpłatne webinarium online

„Praktyka stosowania i uwarunkowania prawne pielęgnacji muraw kserotermicznych w Niemczech i Polsce”

Opierając się na pierwszym wydarzeniu, omówione zostanie praktyczne wdrażanie działań, ich podstawy i skutki dla ochrony przyrody. Ponadto przekazane zostaną szczegółowe informacje na temat ram prawnych do zastosowania.

Imprezy informacyjne skierowane są do osób po niemieckiej i polskiej stronie, zajmujących się ochroną przyrody na stanowiskach etatowych oraz dobrowolnie, będących właścicielami, użytkownikami lub zarządcami siedlisk ciepłolubnych.

Thema: sieć wolontariatu

Przewidywany termin: 29.09.2021 ▶ ca. 9:00 - 16:00
▶ Miejsce do ustalenia

„Analiza polsko-niemieckiego wolontariatu na rzecz ochrony przyrody w Dolinie Dolnej Odry”

Wolontariat jest ważną częścią działań na rzecz ochrony przyrody w Dolinie Dolnej Odry. Podczas prezentacji przedstawione zostaną struktury i działania wolontariatu na rzecz ochrony przyrody po obu stronach Doliny Dolnej Odry. Przedstawione zostaną wybrane organizacje ze swoją pracą, organizacją i zadaniami pełnoetatowej ochrony przyrody po stronie niemieckiej i polskiej. Uczestnicy powinni mieć możliwość bezpośredniej wymiany i zebrania pomysłów na wspólną niemiecko-polską sieć.

Wydarzenie skierowane jest do wolontariuszy i pełnoetatowych podmiotów zajmujących się ochroną przyrody. Celem wydarzenia jest pobudzenie inicjatywy sieciowej na rzecz Doliny Dolnej Odry oraz pokazanie odpowiadających im możliwości i pomysłów, jak np. opracowanie tzw. obywatelskich projektów naukowych, w których zainteresowani laicy również aktywnie uczestniczą w naukowych pracach na rzecz ochrony przyrody.

Przewidywany termin: 12.01.2022 ▶ ca. 9:00 - 16:00
▶ Miejsce do ustalenia

„Warsztaty inicjujące sieć biur honorowych w Dolinie Dolnej Odry”

Warsztaty skierowane są do uczestników poprzednich wydarzeń. Celem jest również bezpośrednia wymiana, sformułowanie i przedstawienie konkretnych pomysłów na projekty dwunarodowe, a także wyjaśnienie przesłanek i warunków udanej współpracy jako inicjatywy sieciowej. - Ma to stanowić punkt wyjścia do przyszłych regularnych spotkań sieci.

Weitere Infos und Anmeldung:

Claudia Normann + Heike Flemming: 0049 (0) 3332/2677-259 / -200
claudia.normann@nlpvuo.brandenburg.de - www.nationalpark-unteres-odertal.eu

Dalsze informacje i rejestracja:

Claudia Normann + Heike Flemming: 0049 (0) 3332/2677-259 / -200
claudia.normann@nlpvuo.brandenburg.de - www.nationalpark-unteres-odertal.eu